

ที่ กษ ๐๙๑๙.๗/๗๖๖

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร
อ.เมือง จ.มุกดาหาร ๔๙๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๓-๑๖ เมษายน ๒๕๖๗
เรียน

อ้างถึง หนังสือ กรมวิชาการเกษตรด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๙๐๑/ว ๕๓๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมวิชาการเกษตร ได้ส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๓-๑๖ เมษายน ๒๕๖๗ นั้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร ขอส่งข้อมูลดังกล่าวให้หน่วยงานของท่านเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิชัย กากแก้ว)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร

ศูนย์วิจัยฯ มุกดาหาร

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๖๑-๑๔๓๙

E-mail:mukdafces@yahoo.com

ที่ กษ ๐๙๑๙.๗/

ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๓-๑๖ เมษายน ๒๕๖๗
เรียน

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร
๒. เกษตรจังหวัดมุกดาหาร
๓. ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร
๔. ประมงจังหวัดมุกดาหาร
๕. สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร
๖. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
๗. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์มุกดาหาร
๘. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัดมุกดาหาร
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร
๑๑. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดมุกดาหาร

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
รับที่..... 2218
วันที่..... - ๒ เม.ย. ๒๕๖๗
เวลา.....
ผู้รับ.....

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขานุการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๖๕๕

ที่ กษ ๐๙๐๑/ ๖ ๕๓๕

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๖ เมษายน ๒๕๖๗

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สชช./กพร./กตท./สกก./กวม./กปร./กกย./สกก.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้มอบหมายให้สำนักงานเลขานุการกรมจัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกตข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำวัน ๒ สัปดาห์

สำนักงานเลขานุการกรมขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๖ เมษายน ๒๕๖๗ ตาม QR Code แนบท้ายหนังสือฉบับนี้ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ในการนี้ ขอให้ สวพ. ๑-๘ และศูนย์เครือข่าย ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบเพื่อทราบและใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

(นายธีรภัทร เข้มทอง)
เลขานุการกรม
กรมวิชาการเกษตร

ที่ กษ ๐๙๐๑/ ๖ ๕๓๕

- ผู้รับ
- ☐ ผอ.ศทส.
 - ☐ ผอ.สวพ.
 - ☒ ผอ.ศวก.
 - ☒ ผอ.กลุ่มฯ
 - ☐

- ☐ เพื่อพิจารณา
- ☒ เพื่อทราบ
- ☐ เพื่อทราบและถือปฏิบัติ
- ☐ เพื่อทราบและดำเนินการ
- ☐
- ☐

<https://shorturl.asia/LseFB>

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๖ เมษายน ๒๕๖๗

2567
(นางสาววราพร วงษ์ศิริวรรณ)
ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยี วิชาการเกษตร
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓
- ๒ เม.ย. ๒๕๖๗

เดือนกุมภาพันธ์
ช่วงวันที่ 3 - 16 เมษายน 2567

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตกบางพื้นที่	1. ฝรั่ง	ติดผล	1. เพลี้ยแป้ง	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากกิ่งช่อดอก ผลอ่อน ผลแก่ โดยมีมดเป็นตัวช่วยพาไปไว้ตามส่วนต่าง ๆ ของพืช ทำให้พืชแคระแกร็นชะงักการเจริญเติบโต	1. หมั่นสำรวจแปลงทุกสัปดาห์ หากพบไม่มากให้ตัดส่วนของพืชที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลาย 2. พ่นสารฆ่าแมลง อิมิดาโคลพรีด 70% WG อัตรา 2 - 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไโดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซมม 25% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไวท์ฮอเลย์ล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรพ่นสารติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน
		พัฒนาผล	2. แมลงวันผลไม้	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นกลุ่ม ๆ ละ 2 - 3 ฟองในผลฝรั่ง ถูจากผิวประมาณ 2 - 5 มิลลิเมตรหลังจากผลเริ่มติดผลแล้ว 9 สัปดาห์ ระยะหนอนทำลายพืชโดยการชอนไชกินเนื้ออยู่ภายในผลทำให้เน่าและร่วง	1. รักษาความสะอาดในแปลงปลูก โดยเก็บผลที่ถูกแมลงวันผลไม้เข้าทำลาย หรือผลที่เน่าออกจากแปลงปลูก นำไปฝังกลบให้มิดระดับหน้าดินหนา 15 เซนติเมตร เพื่อลดการสะสมและขยายพันธุ์ของแมลงวันผลไม้ในแปลงปลูก 2. ตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง เพื่อลดการเกิดร่มเงาในทรงพุ่ม ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของแมลงวันผลไม้ และให้ศัตรูธรรมชาติมีบทบาทในการทำลายแมลงวันผลไม้ได้มากขึ้น 3. ห่อผลด้วยถุงพลาสติกหุ้มสีขาว ขนาด

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					6x14 นิ้ว ที่เจาะรูแบบซ้อนรูสำหรับสำเริงจากโรงงาน การห่อผลควรเริ่มห่อเมื่อผลมีอายุ 8 สัปดาห์ หลังดอกบาน หรือผล 1 ผลต่อถุง เพื่อป้องกันกรเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ และหนอนแดง หุ้มทับด้วยกระดาษคลุม โทรสปฟห่อเป็นรูปกรวย เพื่อป้องกันแสงแดด ทำให้ผิวสวยและเจริญเติบโตเร็ว 4. ติดก๊อบดักโดยใช้ลวาร์ล่อนติดเมทิลยูจินอล ผลผสมสารฆ่าแมลงมาลาโทออน 83% EC ในอัตรา 4 : 1 โดยปริมาตร หยอดลงบนก้อนสำลี 3 - 4 หยด แววนกับดักในทรงพุ่มสูงประมาณ 1 เมตร จำนวน 2 กับดัก ต่อพื้นที่ 1 ไร่ เพื่อกำจัดตัวเต็มวัยเพศผู้ และสำรวจการระบาดของแมลงวันผลไม้ไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าพบปริมาณแมลงวันผลไม้เพิ่มมากขึ้นในกับดักโดยเฉพาะช่วงที่ไล่ได้กับเกี่ยว ควรดำเนินการพ่นเหยื่อพิษโปรตีน 5. ควรพ่นเหยื่อพิษโปรตีน โดยใช้เหยื่อโปรตีนผสมสารมาลาโทออน 83% EC อัตราเหยื่อโปรตีน 200 มิลลิตร กับสารมาลาโทออน 10 มิลลิตร ผสมในน้ำ 5 ลิตร เติ้นพ่นแบบเป็นจุด โดยพ่นทุก 5 ก้าว พ่นได้ไป ทุก 7 วัน ตั้งแต่ห่อผลเสร็จจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตหมด ควรพ่นในเวลาเช้าตรู่ซึ่งเป็นช่วงที่แมลงวันผลไม้ ออกมาหาอาหาร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	2. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และส้มเขียวหวาน)	ออกดอก - ติดผลอ่อน	ไรแดงแอฟริกัน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณด้านหน้าใบหรือด้านบนของใบส้ม แต่ในกรณีที่มีการระบาดรุนแรง ประชากรของไรหนาแน่นอาจพบการทำลายของไรบริเวณหลังใบ และที่ผลด้วย ทำให้ใบและผลมีสีเขียวจางลง เนื่องจากสูญเสียคลอโรฟิลล์ หากมีการระบาดรุนแรง อาจทำให้ใบ และผลร่วงในที่สุด	1. หมั่นสำรวจแปลงหมั่นทุกสัปดาห์ในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม และในช่วงที่ฝนทิ้งช่วง ระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2. เมื่อพบไรแดงแอฟริกันเริ่มลงทำลายส้มให้ทำการป้องกันกำจัด ด้วยการใช้สารฆ่าแมลงที่ปลอดภัย 1 ครั้ง 3. หากมีการระบาดรุนแรง โดยสามารถสังเกตเห็นใบส้มเริ่มมีสีเขียวจางลง และเมื่อใช้แว่นขยายส่องดู พบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของไร ดูดทำลายอยู่ทั่วไปบนใบ ให้ทำการกำจัดด้วยสารฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น โพรพาร์ไคต์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะมิพราซ 20% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เอคซีโอะอะซอกซ์ 1.8 % EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หากยังพบการระบาดของไรให้พ่นสารฆ่าไรซ้ำอีก 1 ครั้ง ห่างจากครั้งแรก 5 วัน
	3. มะเขือเทศ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. แมลงหี้ยชวายาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นและกระเปาะนั้นนอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส	***** ไม่ควรใช้สารฆ่าไรกลุ่มเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับกลุ่มเพื่อป้องกันการต้านทานต่อสารฆ่าไร ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ไดโนทีฟูแรน 1% GR อัตรา 3 กรัมต่อหลุม ใช้รองกันหลุม สามารถป้องกันได้ประมาณ 25 วัน หรือ อิมิดาโคลพริด 10%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มพ่นเมื่อมะเขือเทศอายุ 5 วัน หลังย้ายปลูก โดยพ่นทุก 5 วัน จนเริ่มออกดอก และพ่นทุก 7 - 10 วัน ในระยะออกดอกติดผลอีก 3 - 5 ครั้ง
			2. โรคใบหงิกเหลือง (เชื้อไวรัส Tomato yellow leaf curl virus, TMLCV)	ใบยอดและใบอ่อน หดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบมี้วนงอ ยอดเป็นพุ่ม ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือเทศไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก	1. ใช้มะเขือเทศพันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือเทศที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคไว้จำหน่าย 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หญา ยาง กระแตกรกลำไย หางแดง และชีกาวขาว 4. ตรวจแปลงสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นที่เป็นโรคถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงห้วยขาวยาสู่เชิงเป็นพาหะนำโรค เช่น สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. อ้อย	ปลูกใหม่ – แรกออก	โรคเหี่ยว (เชื้อรา <i>Sporisorium scitominum</i> ชื่อเดิม <i>Ustilago scitominum</i>)	ส่วนยอดสุดของหน่อหรือลำอ้อยที่เป็นโรคหรือยอดสุดของหน่ออ้อยที่งอกจากตาข้างของลำที่เป็นโรค มีลักษณะคล้ายเส้นขาวสีดำ เกิดจากเชื้อราสาเหตุโรคร้างสปอร์สีดำจำนวนมาก รวมตัวกันแน่นอยู่ภายในเนื้อเยื่อผิวของใบยอดสุดที่มันอยู่ ระยะแรกจะมีเยื่อหุ้มบาง ๆ สีเทาหุ้มแล้วดำไว้ และเยื่อหุ้มจะแตกออกเมื่อมีการสร้างสปอร์จำนวนมาก ทำให้เห็นมีลักษณะคล้ายเส้นสีดำตั้งตรงหรือมันงอ ส่งผลให้ต้นอ้อยแคระแกร็น ลำผอมยาว ช่อสั้น ใบแคบเล็ก แรกออกจำนวนมาก เมื่ออาการรุนแรงอ้อยจะแห้งตาย	6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรคได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กระพรวาขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น 7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ให้ปลูกมะเขือเทศซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค 1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. เลือกลำที่พ้นจากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรคแล้วและเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้ 3. แช่หน่อพันธุ์ในสารป้องกันกำจัดโรคพืชไตรอะดีมีฟอน 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพริฟิโคนาโซล 25% EC อัตรา 16 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร แช่หน่อ 30 นาทีก่อนปลูก 4. หมั่นตรวจแปลงอ้อยอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการโรค ให้รีบตัดส่วนที่เป็นแล้วทิ้ง โดยระวังไม่ให้สปอร์ฟุ้งกระจาย และนำไปทำลายนอกแปลงทันที ในกรณีที่ยังไม่ถึงขั้นหักกอที่แสดงอาการโรคออกทั้งกอ เนื่องจากตัดเฉพาะส่วนที่เป็นแล้วตัดออก อาจจะมี

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อาการแล้งน้ำขึ้นมาได้ก่อนภายในก่อนนั้น 5. หากพบการระบาดของศัตรูรุนแรง ควรเฝ้า รื้อแปลง กำจัดกอที่อยู่ออกจากแปลงให้หมด และปลูกพืชชนิดอื่นแทน หรือปลูกพืชบำรุง ดิน เช่น ปอเทือง พืชตระกูลถั่ว เพื่อตัดวงจร ชีวิตของเชื้อสาเหตุโรค

รายงาน

- : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุปผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวทส.เพชรบูรณ์ และ ศวพ.นครปฐม
 : สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศวร.สุพรรณบุรี
 : กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
 : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง